

AMIKOR A KUKAK

VILÁGGÁ MENTEK

MAI MESÉK A ZÖLD JÖVŐÉRT

MÓRA

MAI MESÉK A ZÖLD JÖVŐÉRT

MAI MESÉK A ZÖLD JÖVŐÉRT

MÓRA KÖNYVKIADÓ

Szöveg © Balázs Ágnes; Böszörményi Gyula; Dávid Ádám; Dóka Péter;
Fehér Renátó; Garaczi Zoltán; Kalapos Éva Veronika; Kiss Judit Ágnes;
Krusovszky Dénes; Majoros Nóra; Mán-Várhegyi Réka; Marék Veronika;
Mészöly Ágnes; Miklya Luzsányi Mónika; Molnár Krisztina Rita;
Nógrádi Gábor; Nyulász Péter; Pacskovszky Zsolt; Szabó Imola Julianna;
Szenderák Bence; Tóth Kinga; Vig Balázs; Zágoni Balázs; Zalka Csenge Virág

Illusztráció © Böleczi Lilla, Grela Alexandra, Jásdi Júlia, Kárpáti Tibor,
Koszó Gréta, Láng Anna, Molnár Jacqueline, Nagy Dávid, Nagy Diána,
Nagy Norbert, Schall Eszter, Valló Berta

A könyvtervet készítette: Hitka Viktória

Művészeti vezető: Lonovics Zoltán

Minden jog fenntartva, a kiadvány egészének vagy bármely
részének a kiadó írásos engedélye nélküli sokszorosítása,
másolása, egyéb engedélyköteles felhasználása – beleértve
a kiadvány digitalizálását és ily módon történő többszörözését,
nyilvánosságához közvetítését – szigorúan tilos!

A kiadó könyveit kedvezménnyel megrendelheti webáruházunkban:

www.mora.hu

TARTALOM

<i>Krusovszky Dénes: Morten Nordensson haza akar menni</i> 10+	7
<i>Zalka Csenge Virág: A király és a tündérrókák</i> 6+	13
<i>Szenderák Bence: Rókák a ködben</i> 7+	17
<i>Kiss Judit Ágnes:</i>	
<i>Mese arról a napról, amikor a gyerekek eldobták a csokit</i> 9+	21
<i>Balázs Ágnes: Szarkataxi, szarkabazár</i> 7+	26
<i>Marék Veronika: A hétpettyes autó</i> 6+	31
<i>Kalapos Éva Veronika: Beni ajándéka</i> 10+	36
<i>Garaczi Zoltán: Alekszej menni Hévíz</i> 11+	41
<i>Miklya Luzsányi Mónika: Pingi repülni akar</i> 9+	46
<i>Fehér Renátó: Fesztáv és tengerszint</i> 10+	51
<i>Dávid Ádám: Betonhalak</i> 10+	55
<i>Majoros Nóra: Oó</i> 9+	60
<i>Mán-Várhegyi Réka: Amikor a kukák világgá mentek</i> 8+	65
<i>Zágoni Balázs: Barni és a szelektív</i> 11+	70
<i>Böszörményi Gyula: Kis Titi rendet tesz</i> 6+	75
<i>Mészöly Ágnes: Tazara hercegnő és Jemma, a delfin</i> 10+	79
<i>Molnár Krisztina Rita: Morzsák, hangyatojások, mákszemek</i> 11+	84
<i>Nyulász Péter: Nem a titok nyitja</i> 9+	89
<i>Tóth Kinga: Petáz és Nella</i> 11+	94
<i>Dóka Péter: Ha eljönnek a zöld cicák</i> 10+	98
<i>Szabó Imola Julianna: A titkos papírcsillagok</i> 8+	103
<i>Vig Balázs: Rosszcsontok</i> 9+	108
<i>Nógrádi Gábor: Egy kutya az udvar végében</i> 9+	113
<i>Pacskovszky Zsolt: A virágvadász</i> 8+	119
<i>Szerkesztői utószó</i>	125

Krusovszky Dénes

MORTEN NORDENSSON HAZA AKAR MENNI

Valló Berta illusztrációjával

Azt kell tudnod – kezdett bele meséjébe Beton Gyuszi, az egykori nehézsúlyú bokszbajnok –, hogy én egy nagyon rossz kölyök voltam. Nem szerettem iskolába járni, már nem is emlékszem, miért. Az biztos, hogy szörnyen ment a tanulás, de ennél is nagyobb baj volt, hogy a szünetekben folyton verekedtem. Pedig nem is én kezdtem, csak hát elterjedt rólam, hogy én vagyok a legerősebb az iskolában, és azután minden fiú engem akart legyőzni.

Egyik nap, amikor nem mertem anyámhoz hazaállítani a legújabb intómmal, megláttam, hogy valami hirdetést tesznek ki épp a nagycirkusz kapujára. Az állt rajta, hogy állatgondozáshoz és állatszállításához keres önként jelentkezőket az igazgatóság „csak saját felelősségre!”. Persze tudtam, hogy egy gyereket nem vennének fel, de hát én már akkor úgy néztem ki, mint egy felnőtt, miért ne próbáljam meg, gondoltam. El-dugtam egy bokor alá az iskolatáskámat, és besétáltam az igazgatóhoz.

Hát az nem semmi egy figura volt! Hatalmas íróasztal mögött ült egy emelvényen, úgyhogy először nem is tűnt föl, hogy milyen alacsony valójában. Csak akkor vettem észre, amikor lekászálódott a székéről, és megkerülte az asztalt, hogy odajöjjön elé. Ki se látszott volna, ha nincs cylinder a fején! Amíg elé nem ért, akadt egy percem körülnézni a szobájában. A falakon bekeretezett régi plakátok lógtak. Egyik színe-sebb, mint a másik, régi idők régi sztárjaival.

- Mit tudsz? – kérdezte az igazgató, miután végigmért.
- Attól függ, mit kell.
- Ki tudnál gáncsolni egy struccot?
- Azt hiszem, igen.

- Összegöngyölni egy kobrát?
- Azt is, szerintem.
- Felpofozni egy ráját?
- Megpróbálkoznék vele, biztosan.
- Megnevettetni egy bonobót?
- Az meg micsoda?
- Majom.
- Akkor igen.
- Jó, fel vagy véve.

Hát így kerültem a nagycirkuszhoz. Persze a szüleim nem tudhattak semmit a dologról, és ezt nem volt egyszerű megoldani. Minden reggel úgy tettem, mintha iskolába mennék, az iskolának meg hamisított leveleket küldtem a szüleim nevében. Tudtam, hogy egyszer úgyis kiderül az egész, de igyekeztem minél tovább késleltetni a lelepleződést.

A cirkusz pedig csodálatos volt. Eleinte mindenféle kisebb munkáim voltak az állatok körül: takarítás, etetés, csutakolás. De ez pont jó volt arra, hogy megtanuljam, melyik mit szeret, és mit nem.

Egyik reggel behívatott az igazgató, azt hittem, vége mindennek, megtudta, hogy csak egy elkóborolt kamasz vagyok, és most azonnal kipenderít. De nem erről volt szó.

- Jól érzed itt magad? – kérdezte, ahogy beléptem hozzá.
- Jól – feleltem.
- A többiek is nagyon elégedettek veled.
- Ennek igazán örülök.
- Azt mondják, őstehetség vagy az állatokkal.
- Jól megértjük egymást, az biztos.

– Ajánlanék én neked valamit. Úgy döntöttem, hogy a legjobb embereimet elküldöm, hozzanak nekem új állatokat. Mit szólsz? Lenne kedved neked is segíteni?

Mondanom sem kell, nagyon megörültem, mert az iskolában már így is mindenki rólam kérdezősködött.

- Hát persze hogy érdekel! – vágtam rá nyomban.

És azután én az egész világot bejártam, úgy képzeljétek. Mentem cercófért Borneóba, tapírért Brazíliába, rozsomákért Alaszkába, hoztam zsiráfot Zimbabwéból és tatut Mexikóból, szelídítettem hiénát, birkóztam gorillával, és a bokszolást is ekkor kezdtem, Ausztráliában, a kengurukkal.

A sok utazás közben csak úgy repült az idő, észre se vettem. A szüleim megőszül-

tek, meggörcbült a hátuk, ha pedig meglátogattam őket, csak ültünk csöndben a konyhában. Aztán bennem is megváltozott valami. Először nem értettem, mi van, csak valahogy olyan kedvetlen voltam mindig. A bánat párduléptekkel lopózott a szívembe.

Egyszer aztán arra kért az igazgató, hogy menjek egy társammal Oroszországba, mert a murmanszki cirkusszal megegyezett, és nekünk kell elhozni az új állatot. Ez a Murmanszk, mint megtudtam, az északi sarkkörön túl fekszik. Mondanom sem kell, nincs valami meleg arrafelé. És nincs is valami közel.

A murmanszki cirkusz sátrán méteres jégcsapok himbálóztak a csípős tengeri szélben, amikor odaértünk. Vendéglátóink kedvesen fogadtak minket, vacsorára adtak pácolt heringet meg fekete kenyeret, másnap kora reggel pedig odavezettek az állatokhoz. Itt ért az első meglepetés. Bementünk egy raktárnak kinéző szürke betonépületbe, s odabent egy hosszú, jéghideg folyosón vezettek végig minket. Soha nem jártam még ilyen lehangelő helyen. A jobb oldali utolsó ajtónál megálltunk, házigazdánk, Dmitrij egy rozsdás vaskulcsot dugott a zárba, majd nagy nehezen kinyitotta vele az ajtót.

– Hát, ő lenne az – mondta Dmitrij. Egy hatalmas, öreg rozmár nézett ránk bánatosan odabentről.

Aznap éjjel alig bírtam aludni, folyton a rozmár szomorú tekintete járt az eszemben. Kora hajnalban egy targoncával óvatosan beemeltük a rozmárt a kamionba. Volt egy ilyen speciális konténerünk a víziállatok szállítására. A társam ült a vezetőfülkébe, én meg a konténerben foglaltam helyet.

Vagy ezer kilométert levezettünk estig, mire eljutottunk az első megállókhöz egy Belomorszk nevű faluban. Addigra már a társam meg én is hulla fáradtak voltunk, nekem ráadásul a kialvatlanságtól már káprázott a szemem. Csakhogy egyikünknek éjjel is felügyelnie kellett az állatot. Pénzt dobtunk fel, és nekem az ilyesmiben sosem volt szerencsém. Mondanom sem kell, hiába erőlködtem, egy idő után csak leragadt a szemem.

Hogy álmodtam-e bármiről is, nem tudom, így visszanézve az egész olyan, mintha csak álmodtam volna.

Arra riadtam fel, hogy hideg víz fröccsen az arcomba. Azt hittem, a társam leplezte le, hogy lustálkodom, de ahogy kinyitottam a szemem, nem láttam őt sehol.

– Hahó, itt vagyok, idelent – hallottam meg egyszer csak a reszelős hangot. Odanéztem, ahonnan szólítottak, és majdnem kiugrottam az ülésemből. A rozmár fröcskölt le, nagy agyarái fölött mosolyogva, és az is ő volt, aki hozzám beszélt.

Bizonyára hallucinálok, gondoltam, hiszen két napja nem aludtam már rendesen.

- Te beszélsz? – kérdeztem hitetlenkedve.
- Igen, ha muszáj – felelte.
- Lehetetlen!
- Vagy mégsem az – mondta, és megint elmosolyodott. – Egyébként még nem volt alkalmam bemutatkozni, Morten Nordensson a nevem, és mint tudod, cirkuszi artista lennék. És szeretnék kérni tőled valamit.
- Tőlem?
- Így van. De tudnod kell, ez nem egy tündérmese, nem tudok semmit adni érte cserébe.
- Rendben, de miről is beszélünk, mit akarsz kérni?
- Előbb azt mondd meg, volt-e már honvágyad.
- Háát, igen – dűnnyögtem. Rögtön a szüleimre gondoltam, és összeszorult a szívem.
- Akkor megérted, ha azt mondom, hogy elegendem van az utazásból, ugye? Megöregedtem, pihenni szeretnék, és ha most elvisztek délre, hidd el, onnan nekem már nem lesz visszatérés.
- Elhiszem – bólintottam bánatosan.
- De most még közel vagyunk a tengerhez, most még van esélyem...

Beton Gyuszi elhallgatott. Láttam azon a marcona ábrázatán, hogy a könnyeivel küzd.

- És? Mit csináltál? Segítettél neki? – kérdeztem türelmetlenül.
- Gyuszi nyelt egy nagyot, aztán bólogatni kezdett.
- És az a rozmár csak úgy elment? – faggattam tovább.
- Ez így nem egészen pontos, de igen, elment – felelte, majd sóhajtott egy nagyot, aztán folytatta. – Kinyitottam a konténer hátsó ajtaját, és a kamion emelőgépezetével megdöntöttem a rakományt egy kicsit, hogy ki tudjon evickélni.
- És nem mondott valamit búcsúzóul a rozmár?
- De – felelte Gyuszi –, mielőtt még elért volna a vízig, visszafordult, és azt suttogta, hogy „köszönöm”, meg azt, hogy „tudom, barátom, hogy nem fogunk többé hallani egymásról, de soha nem felejtelek el téged”.
- Hm-hm – hümmögtem, mert nem tudtam eldönteni, hogy akkor ez a mese most inkább szomorú volt, vagy inkább vidám. Gondoltam, egyszerűbb lesz, ha megkérdezem. – Gyuszi, akkor ez a mese most szomorú vagy vidám?
- Van olyan mese, ami ilyen is meg olyan is, nem? – kérdezett vissza Beton Gyuszi.

– Van, persze, gondolom – dünnyögtem. – De legalább azt mondd meg, hogy te örültél, vagy szomorú voltál?

Beton Gyuszi egy darabig göcsörtös kézfejeit bámulta összeráncolt homlokkal.

– Nem tudom – mondta végül. – Akkor szomorú voltam, hogy ilyen hamar elment Morten, de örültem, hogy egyáltalán megtörtént velem ez az egész. Aztán szomorú voltam, mert kirúgtak a cirkusztól emiatt, de örültem, mert legalább nem kellett többet elutaznom, és a szüleimet is gyakrabban láthattam. Most szomorú vagyok, ha arra gondolok, milyen régen történt mindez, de örülök, hogy elmesélhettem neked.

– Azt hiszem, most már értem – mondtam végül, hiszen én is sokszor éreztem már így magam. Aztán Gyuszira néztem, és megköszöntem szépen, hogy mindezt elmesélte nekem.

Zalka Csenge Virág

A KIRÁLY ÉS A TÜNDÉRRÓKÁK

(ugandai népmese nyomán)

Láng Anna illusztrációjával

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer régen egy nagy hatalmú, gőgös király. Nemcsak az alattvalóit kormányozta rettenetes szigorral, hanem a fejébe vette, hogy az ő uralma alá tartoznak az állatok, de még a növények is. Megparancsolta az embereinek, hogy gyűjtsenek össze a birodalom minden állatfajából egy párt, hogy az ő udvarában szolgáljanak. Az állatokat istállóba, ketrecekbe, szűkös karámokba zárták, a madaraknak kalitkákat építettek, és a király büszkén mutogatta őket mindenkinek, aki csak meglátogatta: íme, a világ legcsodásabb gyűjteménye, egyetlen uralkodónak sincs hozzá fogható ékessége! Az állatok sínylődtek a zárt kapuk mögött, éheztek, szomjaztak, elveszítették életerejüket, de a király mindezzel egy cseppet sem törődött. Neki csak az volt fontos, hogy elmondhassa magáról, ő uralkodik a birodalom összes élőlénye felett, a hatalmas elefánttól kezdve a legapróbb bogárig.

Volt azonban a palotában valaki, aki szíven viselte az állatok sorsát: a király udvari bolondja. Az aprócska fickó az esőerdőben nőtt fel egy kis faluban, és gyerekkorától fogva értette minden élőlény beszédét. Nap nap után fájó szívvel hallgatta a ketrecekbe zárt állatok panaszait, és egyre azon töprengett, hogyan szabadíthatná ki őket. Tudta, hogy ha sikerülne is titokban kinyitnia minden ketrecet, és megszöktetnie a raboskodó állatokat, a király azonnal újabbakat hozatna helyettük. Addig törte a fejét, míg végül eszébe jutott egy furfangosabb megoldás.

– Hát nem nagyszerű, hogy én vagyok a leghatalmasabb uralkodó a világon? – mondta egy nap a király az udvari bolondnak, miközben a ketrecek között sétáltak, és a kedvetlen, sínylődő állatokat nézegették. – Hiszen nincs más rajtam kívül, akinek a világ minden állatából lenne egy pár a tulajdonában!

– Igen, felség, valóban nagyszerű... – felelte óvatosan az udvari bolond –, ...de úgy hallottam, hogy nincs azért minden állatból egy pár a gyűjteményben...

– Mit merészelsz mondani?! – csattant fel erre a király. – Hát milyen állat hiányzik innen? Van elefantom, oroszlánom, hiénám, de még ganajtúró bogaram is! Csak nem képzeled, hogy kifelejtettem valamit?

– A világért sem, felség! Csak hát... a szülőfalumban azt mesélik, a dzsungel mélyén lakik egy titokzatos lény, amit még soha senki sem látott. Csak a hangját szoktuk hallani néha, de az olyan szépséges, hogy semmilyen ismert állatéhoz nem hasonlítható. Van, aki szerint madár, mások szerint majom... de a bölcs öregek leginkább úgy hívják, ködszárnyú tündérróka. Arra gondoltam, hogy ha felséged egy pár tündérrókat is az udvarába tudna hozni, akkor valóban ez lenne a világ legnagyobb gyűjteménye...

Amint a király meghallotta a titokzatos lény hírét, azonnal parancsot adott a kíséretének, hogy pakoljanak, szedelőzködjenek, mert mennek a dzsungelbe ködszárnyú tündérrókára vadászni. Az egész udvartartás kivonult Mukono tartományba, és letáborozott a Mariba-erdő szélén; a király ugyanis saját maga akarta befogni a tündérrókákat. A falusiak, akik a közelben éltek, csak a fejüket csóválták, de senki sem mert ellenkezni. Ha a király ködszárnyú tündérrókat akar fogni, akkor addig vár az egész birodalom minden mással, amíg meg nem fogja a ködszárnyú tündérrókat... akármilyen hosszú ideig tartson is.

És bizony hosszú ideig tartott. Az udvari bolond azt mondta a királynak, hogy a tündérrókák éjszakai állatok, így aztán az uralkodó napestig várt, és csak a sötétség leszálltával indult el az esőerdőbe. Fülelt, hogy hallja-e a csodás, titokzatos rókahangot... De az erdő telis-tele volt hangokkal, és mindegyik egyformán titokzatos, egyformán csodás volt a király számára. Rovarok cirpegtek, békák kuruttyoltak, éjjeli madarak szólígtatták halkán egymást, lehulló vízcseppek visszhangoztak a levelek között. És nemcsak hallani, látni is lehetett sok szépséges dolgot: táncoló fénybogarakat, foszforeszkáló gombákat, osonó vadállatok csillogó szemét, lombok között átszűrődő holdfényt. A király egész éjjel az esőerdőben várakozott a rókák énekére, de reggelre kelve szinte meg is feledkezett róla, miért ment oda; szívét különös érzés szállta meg, és amikor visszatért a sátrába aludni, mosoly játszott a szája sarkában.

Így ment ez nap nap után. A király az éjszakákat a dzsungelben töltötte, és hogy jobban kiismerje magát a fák között, sokszor nappal is ott sétált, nézelődött. Megtanulta felismerni az állatok nyomait, a madarak énekét, a számtalan búvóhelyet, ahová az erdő lakói elrejtőztek az emberek elől. Látta őket élelem után kutatni, udvarolni, tojásból kibújni, vadászni és játszani; megkóstolta az ehető bogyókat és gyümölcsöket,

felmászott a legöregebb fákra, és ivott a tiszta vizű forrásokból. Ahogy teltek, múltak a napok, a ködszárnyú tündérrókának színét sem látta senki, de a király egyre több és több időt töltött a vadonban, csillogó szemekkel, vidám mosollyal.

Három hónap repült el, amikor hírek érkeztek a fővárosból: ideje volt hazatérni, az uralkodóra vártak a kormányzás gondjai. Nehéz szívvel adott parancsot, hogy bontsák le a sátrakat, és bánatosan nézte a hajnali fényben úszó erdőt, ahogy a szolgák összekapolták a holmiját.

– Felség, mi nyomja a szíved? – szólította meg az udvari bolond. – Csak nem a tündérrókák miatt búsulsz?

Az uralkodó mélyet sóhajtott.

– Sajnálom, hogy nem láttunk egyetlen tündérrókát sem, de nem ez szomorít el a legjobban.

– Hát akkor micsoda?

– Hogyne lennék szomorú, amikor itt kell hagynom az esőerdőt! Sohasem láttam még ehhez fogható varázslatos helyet. Hiányozni fognak a zöld lombok, a madárdal, a tiszta víz, az éjszaka hangjai... Nagyon szomorú vagyok, hogy itt kell hagynom a világ legszebb erdejét, pont most, amikor már otthon érzem magam benne. Vajon visszatérek még valaha?

Erre aztán az udvari bolond is sóhajtott egyet.

– Hát te meg miért sóhajtozol? – kérdezte a király.

– Azért, felség, mert eszembe jutottak az állatok, otthon, a ketrecekben. Ha három hónap után felségednek így fog hiányozni az erdő, akkor vajon az ő szívük mennyire fájhat az otthonukért? Nem csoda, hogy olyan levertek és szomorúak, hiszen ők itt nőttek fel, a csodaszép vadonban...

A királyt egyszerre furcsa, torokszorító érzés fogta el. Azonnal magához intette az egyik szolgáját, és megparancsolta, küldjenek futárt a fővárosba: hirdesse ki, az uralkodó üzeni, hogy azonnal nyissanak ki minden ketrecet, kalitkát és istállót, és az állatokat kísérik vissza oda, ahonnan befogták őket. Hadd éljenek szabadon. Az udvari bolond magában mosolyogva hallgatta a király szavait.

Attól a naptól fogva a király bölcsen, igazságosan kormányozta a birodalmát, és odafigyelt rá, hogy emberek és állatok békében éljenek. Amikor pedig ideje engedte, ellátogatott az esőerdőbe, és gyönyörködött az állatokban, akik szabadon jártak-keltek.

Néha-néha sötétedés után még a ködszárnyú tündérrókák énekét is hallani vélte.